

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอโอกาสให้ผมเถอะครับ

เรื่องนี้แม้จะมีกฎหมายให้โอกาสกลับเนื้อกลับตัวได้ แต่ขอให้ผู้ปกครองดูแลความประพฤติของเด็กและเยาวชนในความดูแลอย่างใกล้ชิดด้วยครับ จะได้ไม่ต้องเป็นผู้อุทธรณ์ในเรื่องนี้

นายหนุ่มมีหนังสือถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ขอให้คัดแยกและลบข้อมูลประวัติอาชญากร เนื่องจากตนเองทำผิดในขณะที่เป็นผู้เยาว์ ซึ่งศาลเยาวชนและครอบครัวมีนบุรีลงโทษจำคุก ๑ ปี แต่ให้การลงโทษ ๑ ปี คุมประพฤติ ๑ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว นายหนุ่มจึงไม่เป็นอาชญากรที่ สตช. ต้องใช้ทะเบียนประวัติอาชญากรต่อไป กองทะเบียนประวัติอาชญากรมีหนังสือแจ้งว่า คดีของนายหนุ่มอยู่ในหลักเกณฑ์การคัดแยกประวัติ ซึ่งได้คัดแยกแผ่นพิมพ์ลายนิ้วมือและรายการประวัติออกจากสารบบเรียบร้อยแล้ว แต่มีระเบียบของตำรวจกำหนดว่า เพื่อประโยชน์ของราชการจึงให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรนำข้อมูลที่คัดแยกแล้วมาตรวจสอบได้ ในกรณีบุคคลที่จะบรรจุเข้ารับราชการหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ แต่ห้ามเปิดเผย เมื่อมีกฎหมายกำหนดไว้เฉพาะ คือยังต้องเก็บไว้ นายหนุ่มจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลเช่นเดียวกับที่ได้ปฏิเสธนายหนุ่มไปแล้ว และเพิ่มเติมว่าได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเคร่งครัด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า กองทะเบียนประวัติอาชญากรปฏิเสธการลบข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่ายังต้องเก็บไว้ใช้ตรวจสอบความประพฤติของบุคคล เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นสิ่งเฉพาะตัวบุคคล จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นและยกเลิกระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น เมื่อคดีของนายหนุ่มสิ้นสุดแล้ว สำนักงานคุมประพฤติก็มีหนังสือรับรองว่านายหนุ่มปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วนแล้ว การเก็บข้อมูลประวัติการทำผิดของเด็กหรือเยาวชนเป็นหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว มิใช่หน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้ออ้างที่ว่าเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความประพฤติของบุคคล ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายให้อำนาจไว้ เป็นเพียงระเบียบของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเพื่อความสะดวกให้แก่หน่วยงานอื่นนำไปใช้ การเก็บข้อมูลดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงวินิจฉัยให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลบข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาของนายหนุ่มออกจากทะเบียนประวัติการกระทำความผิดที่จัดเก็บไว้

เรื่องนี้คำวินิจฉัยฉบับเต็มมี ๕ หน้าครับ จึงขอให้ท่านได้อ่านคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๓ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๓)